

Sateenkaariperheet ry
Lapsettomien yhdistys Simpukka ry
Seta ry
Trasek ry

Tiedote 17.4.2015

Hedelmöityshoitojen yhdenvertaisuudessa erävoitto – STM yrittää saada kuriin julkisia hedelmöityshoitoklinikoita, jotka kieltäytyvät hoitamasta sateenkaariperheitä

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi tänään tiedotteen, jonka mukaan hedelmöityshoidon perusteet koskevat yhdenvertaisesti kaikkia, ja että hoidon antamisessa ei saa syrjiä eri ryhmiä. Ministeriö haluaa tiedotteellaan varmistaa, että sairaanhoitopiirit alkaisivat palvella myös naispareja, itsellisiä naisia ja transihmisiä, joilta hedelmöityshoidot on toistaiseksi pääasiassa evätty.

Sateenkaariperheet, Seta, Trasek ja Lapsettomien yhdistys Simpukka ovat tehneet asian eteen pitkäjänteistä vaikuttamistyötä vuosien ajan. Järjestöt ovat iloisia ministeriön selvästä linjauksesta ja toivovat, että syrjintä hedelmöityshoidoissa loppuisi ilman oikeustaisteluita.

”Julkisten hedelmöityshoitoklinikoiden ylilääkärit ovat laajasti vastustaneet palvelujen ulottamista sateenkaariperheille. Tätä laitonta syrjintää ovat aiemmin yrittäneet kitkeä Valvira, tasa-arvovaltuutettu ja eduskunnan oikeusasiamies. On hienoa, että nyt asiaan on saatu yksiselitteinen linjaus ministerin taholta”, Sateenkaariperheiden toiminnanjohtaja **Juha Jämsä** kertoo.

Koska valvontaviranomaisten toimet eivät muuttaneet tilannetta klinikoilla, peruspalveluministeri **Susanna Huovinen** uudisti hoitoja koskevan kiireettömän hoidon perusteet syksyllä 2014. Ministerin tavoitteena oli varmistaa, että sateenkaariperheet saavat hoitoja julkisilta klinikoilta ilman syrjintää, mukaan lukien inseminaatiohoidot lahjasoluilla. Sateenkaariperheet ry:n jäsenten kokemusten mukaan käytännöt eivät perusteiden uusimiseen jälkeen muuttuneet, joten ministeri lähetti joulukuussa kaikille klinikoille kirjeen, jossa pyysi klinikoita raportoimaan miten aikovat varmistaa, että syrjimättömyys toteutuu heidän toiminnassaan. Klinikoiden vastaukset osoittivat, että useat klinikat olivat edelleen jatkamassa vanhalla, syrjivällä linjalla uudesta ohjeistuksesta huolimatta.

Ministeriön tämänpäiväisessä tiedotteessa todetaan yksiselitteisesti, että hoidon antamisessa ei saa syrjiä eri ryhmiä, mikä koskee myös naispareja, yksittäisiä naisia, transsukupuolisia ja HIV-positiivisia henkilöitä. ”E erityisen merkittävää on, että tiedotteessa myös korostetaan, että hedelmöityshoitoa voidaan antaa, vaikka taustalla ei ole varsinainen hedelmättömyys. Ohjeistuksen mukaan esimerkiksi inseminaatiohoidot lahjasoluilla voivat olla perusteltuja, jos pariskunnalla tai yksilöllä ei ole omasta takaa kaikkia tarvittavia sukusoluja. Tämä on hyvin merkittävä kirjaus”, Jämsä toteaa.

Järjestöt suhtautuvat syrjinnän loppumiseen kuitenkin varauksella. Saattaa olla, että Suomessakin sateenkaariperheiden syrjintä hedelmöityshoidoissa loppuu vasta kanteluiden myötä, kuten Ruotsissa aikoinaan kävi. Klinikoiden syrjivistä käytännöistä onkin juuri tehty kanteluita uudelle yhdenvertaisuusvaltuutetulle.

STM:n tiedote > <http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/-/view/1907328#fi>

Lisätiedot:

Juha Jämsä, toiminnanjohtaja, Sateenkaariperheet, p. 044 997 1956 (myös naisparien haastattelupyynnöt)

Anne Lindfors, toiminnanjohtaja, Lapsettomien yhdistys Simpukka, p. 040 1817 911

Aija Salo, pääsihteeri, Seta p. 050 309 8108

Antti Karanki, puheenjohtaja, Trasek p. 041 546 1565